ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Marie Turkové a soudců JUDr. Dagmar Nygrínové a JUDr. Petra Průchy v právní věci žalobce: **N. V. H.,** zast. Mgr. Markem Sedlákem, advokátem, se sídlem Brno, Příkop 8, proti žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem Praha 7, Nad Štolou 3, o kasační stížnosti žalobce podané proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 20. 5. 2004, č. j. 24 Az 113/2004 – 16,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

Krajský soud v Ostravě usnesením ze dne 20. 5. 2004, č. j. 24 Az 113/2004 – 16, odmítl žalobu žalobce a rozhodl dále, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. V odůvodnění tohoto usnesení uvedl, že podáním doručeným soudu dne 17. 2. 2004 se žalobce domáhal přezkoumání rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 2. 2004, č. j. OAM-221/VL-20-05-2004, jímž bylo rozhodnuto o neudělení azylu žalobci podle § 12, § 13 odst. 1, 2 a § 14 zákona č. 325/1999 Sb., ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o azylu“), a současně bylo rozhodnuto o tom, že na žalobce se nevztahuje překážka vycestování ve smyslu § 91 zákona o azylu. Soud konstatoval, že předmětné podání postrádalo náležitosti žaloby proti rozhodnutí správního orgánu uvedené v ustanovení § 71 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), neboť z něj nebylo zřejmé označení výroku rozhodnutí, které napadá a žalobní body (konkrétní skutkové a právní důvody žaloby). Soud proto v souladu s ustanovením § 37 odst. 5 věty prvé s. ř. s. vyzval žalobce usnesením ze dne 10. 3. 2004 ve lhůtě jednoho měsíce k odstranění vad předmětného podání. Protože podání žalobce bylo zčásti v českém jazyce a zčásti v jazyce jiném, soud současně žalobce vyzval, aby předložil překlad svého podání do českého jazyka, který je úředním jazykem. Žalobce byl poučen o tom, že nebude-li podání ve lhůtě soudem

stanovené doplněno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání odmítne. Napadené usnesení bylo žalobci doručeno dne 17. 3. 2004, žalobce však podání do rozhodnutí soudu nedoplnil. Soud konstatoval, že v daném případě nelze v řízení pokračovat, a to zejména z toho důvodu, že z podání žalobce není vůbec zřejmé označení výroku rozhodnutí, které napadá, a důvody, pro které považuje napadené rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. Krajský soud proto v souladu s ustanovením § 37 odst. 5 s. ř. s. návrh v této věci odmítl.

Proti tomuto usnesení podal žalobce (dále jen „stěžovatel“) včas kasační stížnost s tím, že ji doplní ve lhůtě 14ti dnů a současně požádal o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

V doplnění kasační stížnosti uvedl, že nemůže se závěry krajského soudu souhlasit, neboť má za to, že jeho podání, kterým se domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného správního orgánu, má jednak náležitosti podání vymezené v ustanovení § 37 odst. 3 soudního řádu správního i náležitosti žaloby vymezené v ustanovení § 71 odst. 1 písm. a) – f) soudního řádu správního. Poukazoval na to, že ve svém podání označil řádně rozhodnutí, které napadá, vyslovil nesouhlas s tímto rozhodnutím, které považuje za nezákonné, označil výroky rozhodnutí, které napadá. V podání se rovněž vyjádřil k tomu, z jakých právních důvodů se domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného správního orgánu, a která konkrétní ustanovení právních předpisů byla ze strany žalovaného správního orgánu porušena. Pokud se týká skutkových důvodů nezákonnosti rozhodnutí žalovaného správního orgánu, tyto jsou součástí jeho žádosti o udělení azylu a dále součástí spisového materiálu, který se k žádosti stěžovatele o udělení azylu vztahuje, a na který stěžovatel ve svém podání odkázal. Vyslovil názor, že jeho podání splňovalo podmínky pro to, aby soud mohl ve věci jednat a rozhodnout. Navrhoval, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení krajského soudu zrušil a věc vrátil tomuto soudu k dalšímu řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že vzhledem k jejímu obsahu se nebude ve věci vyjadřovat. Odkázal soud na správní spis. K přiznání odkladného účinku neshledal důvod, a proto jeho návrh nepodporoval.

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení krajského soudu v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s., vázán rozsahem a důvody, které stěžovatel uplatnil ve své kasační stížnosti. Přitom neshledal vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž by musel přihlédnout z úřední povinnosti, a pro něž by se mohl od zásady vázanosti rozsahem a důvody kasační stížnosti odchýlit.

Kasační stížnost neshledal důvodnou.

Byť stěžovatel v kasační stížnosti výslovně neuvádí, jakého důvodu uvedeného v ustanovení § 103 odst. 1 s. ř. s. se výslovně dovolává, lze z jejího obsahu dovodit, že ji podává z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s., podle něhož lze kasační stížnost podat pouze z důvodu tvrzené nezákonnosti rozhodnutí o odmítnutí návrhu nebo zastavení řízení.

Takové pochybení Nejvyšší správní soud v napadeném usnesení krajského soudu neshledal.

Z obsahu spisu vyplývá, že žaloba (bez data), která byla Krajskému soudu v Ostravě doručena dne 17. 2. 2004, obsahuje identifikaci žalobce, žalovaného a napadeného rozhodnutí, a to v českém jazyce, dále však pokračuje v jazyce vietnamském.

Krajský soud proto postupoval správně, pokud usnesením ze dne 10. 3. 2004, č. j. 24 Az 113/2004 – 10, vyzval žalobce k tomu, aby ve lhůtě jednoho měsíce od doručení tohoto usnesení odstranil vady podání ze dne 17. 2. 2004, přičemž žalobce poučil přesně o tom, jakým způsobem má nedostatky podání odstranit. Především požadoval překlad podání ze dne 17. 2. 2004, označení výroku rozhodnutí, které žalobce napadá a uvedení žalobních bodů, z nichž musí být patrno, z jakých skutkových a právních důvodů považoval žalobce napadené výroky rozhodnutí za nezákonné nebo nicotné. K jednotlivým bodům, týkajících se odstranění vad podání pak soud podrobně popsal, z jakých důvodů doplnění podání požaduje a konkrétně jak má být podání opraveno. Současně stěžovatele poučil o tom, že nebude-li podání v uvedené lhůtě doplněno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání usnesením odmítne. Odmítnutím podání je řízení skončeno. Nejvyšší správní soud má tedy za to, že stěžovatel byl v uvedeném usnesení poučen zcela vyčerpávajícím způsobem o tom, jak má odstranit vady podání, které došlo soudu dne 17. 2. 2004, a které bylo posuzováno podle svého obsahu jako žaloba proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 2. 2004. Uvedené usnesení obdržel stěžovatel dne 17. 3. 2004, jak vyplývá z doručenky založené ve spise. Z obsahu spisu dále plyne, že stěžovatel v soudem stanovené lhůtě, ostatně ani později, na tuto výzvu soudu nereagoval.

Podle ustanovení § 37 odst. 5 s. ř. s. předseda senátu usnesením vyzve podatele k opravě nebo odstranění vad podání a stanoví k tomu lhůtu. Nebude-li podání v této lhůtě doplněno nebo opraveno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání usnesením odmítne, nestanoví-li zákon jiný procesní důsledek. O tom musí být podatel ve výzvě poučen. Z výše citovaného ustanovení tedy zcela nepochybně vyplývá, že Krajský soud v Ostravě postupoval správně, pokud žalobu stěžovatele usnesením odmítl podle ustanovení § 37 odst. 5, neboť žaloba nebyla v soudem stanovené lhůtě doplněna a v řízení nebylo možno pro tento nedostatek pokračovat, protože v té podobě, v jaké byla podána, bylo možno zjistit pouze označení žalobce, žalovaného a napadeného rozhodnutí, což je z hlediska požadavků na náležitosti žaloby, uvedených v ustanovení § 71 odst. 1 s. ř. s., naprosto nedostačující. Stěžovatel byl přitom v usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 10. 3. 2004 výslovně poučen o tom, že nebude-li podání v uvedené lhůtě doplněno a v řízení nebude možno pro tento nedostatek pokračovat, soud řízení o takovém podání usnesením odmítne.

Vzhledem k výše uvedenému pak nelze považovat námitky stěžovatele uvedené v kasační stížnosti za důvodné, a naskýtá se otázka, z čeho stěžovatel dovozuje, že jeho podání má náležitosti uvedené v § 71 odst. 1 a) – f) s. ř. s. a náležitosti uvedené v § 37 odst. 3 s. ř. s. a tvrdí, že v podání označil výroky rozhodnutí, které napadá, vyjádřil se k tomu, z jakých právních důvodů se domáhá přezkoumání rozhodnutí žalovaného správního orgánu, a která konkrétní ustanovení právních předpisů byla ze strany žalovaného správního orgánu porušena. Žádné takové podání, které by obsahovalo stěžovatelem tvrzené skutečnosti, se však ve spise nenachází. K tomu Nejvyšší správní soud podotýká, že soudní řád správní neupravuje způsob, jakým má soud komunikovat s účastníkem řízení, jehož mateřským jazykem je jiný než český jazyk. Na takové situace je nicméně pamatováno v § 64 s. ř. s., podle kterého, nestanoví-li tento zákon (s. ř. s.) jinak, použijí se pro řízení ve správním soudnictví přiměřeně ustanovení prvé a třetí části občanského soudního řádu. Podle § 18 odst. 1 o. s. ř., v němž se promítá čl. 37 Listiny základních práv a svobod, mají účastníci

v občanském soudním řízení rovné postavení, mají právo jednat před soudem ve své mateřštině, a soud je povinen zajistit jim stejné možnosti k uplatnění jejich práv. Podle odst. 2 téhož ustanovení o. s. ř. pak účastníku, jehož mateřštinou je jiný než český jazyk, soud ustanoví tlumočníka, jakmile taková potřeba v řízení vyjde najevo. Totéž platí, jde-li o ustanovení tlumočníka účastníku, s nímž se nelze domluvit jinak, než znakovou řečí. Z uvedených ustanovení tak plyne, že ne ve všech případech, kdy mateřštinou účastníka řízení je jiný, než český jazyk, je dána povinnost soudu ustanovit takovému účastníku tlumočníka. Tato povinnost v souladu s gramatickým, teleologickým i systematickým výkladem vzniká soudu pouze tehdy, pokud o to účastník řízení požádá, a pak pouze za situace, že účastník řízení by pro jazykovou bariéru nemohl účinně obhajovat svá práva v řízení před soudem, přičemž potřeba tlumočníka musí být zcela zjevná, a musí z řízení vyplynout sama, tedy bez toho, aby soud aktivně zjišťoval, zda jsou naplněny podmínky ustanovení § 18 odst. 2 s. ř. s. Lze tedy zcela souhlasit s názorem krajského soudu, že účastník má sice právo jednat před soudem ve své mateřštině, tzn. že může při ústním jednání používat svůj mateřský jazyk, písemná podání však účastník řízení musí učinit v úředním jazyce, a stejně tak písemnosti soudu jsou doručovány účastníkům v úředním jazyce.

Na základě výše uvedeného Nejvyšší správní soud uzavírá, že neshledal důvody kasační stížnosti uplatněné stěžovatelem, a proto kasační stížnost zamítl podle § 110 odst. 1 s. ř. s.

Za této procesní situace, kdy Nejvyšší správní soud o kasační stížnosti rozhodl neprodleně po jejím obdržení a po nezbytném poučení účastníků řízení o složení senátu, se z důvodu nadbytečnosti již samostatně nezabýval návrhem na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti.

O nákladech řízení rozhodl Nejvyšší správní soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. za použití ustanovení § 120 s. ř. s. Protože žalovaný náklady řízení neuplatňoval a Nejvyšší správní soud ani žádné mu vzniklé náklady v řízení o kasační stížnosti ze spisu nezjistil, a stěžovatel byl v tomto řízení neúspěšný, rozhodl tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 28. 2. 2005

JUDr. Marie Turková
předsedkyně senátu